

KADER AFSTEMMINGSOVERLEG ID-TOOI-TCI

5.1.2.d

1. Aanleiding

Na de reorganisatie van de Nationale Politie (NP) zijn de taken met betrekking tot het inwinnen van informatie middels menselijke bronnen belegd bij drie teams:

- Het Team Inlichtingendienst (ID) werkt voor de WIV-taak onder gezag van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) en staat onder leiding van een teamchef (hoofd) ID;
- Het Team Openbare Orde Inlichtingen (TOOI) werkt voor de openbare orde-taak onder gezag van een burgemeester en staat onder leiding van een teamchef (hoofd) Inwinning;
- Het Team Criminele Inlichtingen (TCI) runt bronnen voor de handhaving van de rechtsorde onder gezag van het OM en staat eveneens onder leiding van een teamchef (hoofd) Inwinning.

Alle tien regionale eenheden van de NP beschikken over deze teams. De Landelijke Eenheid heeft enkel een ID (die geen menselijke bronnen runt) en een TCI.

De teams zijn binnen elke eenheid in elkaars nabijheid ondergebracht en georganiseerd in de Diensten Regionale/Landelijke Informatie Organisatie (DRIO/DLIO).

Geconstateerd is (onder meer als gevolg van de splitsing van WIV- en Openbare Orde (OO)-taak) dat de werkzaamheden van de teams ID, TOOI en TCI elkaar (kunnen) raken of overlappen. Bij deze teams bestaat de wens om binnen duidelijk omschreven kaders ruimte te vinden om te overleggen, af te stemmen en informatie te kunnen delen op zowel tactisch als operationeel niveau. Bij de AIVD en de LOVJ's Terrorismebestrijding bestaat dezelfde behoefte.

2. Instelling Afstemmingsoverleg ID-TOOI-TCI

In het kader van de bestrijding van terrorisme vindt het al langer bestaande Afstemmingsoverleg Terrorismebestrijding (AOT) plaats ter voorkoming van ongewenste interferentie tussen opsporingsonderzoeken en AIVD-onderzoeken. Deelnemers aan het AOT zijn vertegenwoordigers op tactisch niveau van de AIVD, het Landelijk Parket van het Openbaar Ministerie, waarbij geldt dat de deelnemers van het OM en de politie niet op zaaksniveau werken.

In het verlengde van het AOT kan een IOT plaatsvinden, waarbij broninformatie wordt besproken. Indien noodzakelijk worden op ad hoc basis regionale AOT's of IOT's onder leiding van de LOVJ gehouden. Het AOT is gebaseerd op art 61 lid 2 Wiv2002/92 lid 2 Wiv2017 en de Instellingsregeling Afstemmingsoverleg Terrorismebestrijding, destijds getekend door het Hoofd van de AIVD, de voorzitter van het College van procureurs-generaal en de korpschef van het KLPD.

5.1.2.e

De behoefte bestaat om analoog aan het AOT een structureel en op een eenduidige wijze ingericht regionaal Afstemmingsoverleg ID-TOOI-TCI in te stellen. Dit afstemmingsoverleg is bedoeld om overlappings/raakvlakken in de informatieposities van de deelnemende partijen te onderkennen en dubbelingen of andere ongewenste interferenties tussen informatieposities te voorkomen. Hierdoor wordt, binnen de kaders van ieders taakstelling en verantwoordelijkheden, een meer efficiënte inzet van capaciteit bereikt en kunnen ook blinde vlekken in de informatieposities worden besproken en onderkend. Met dit periodieke overleg wordt voorkomen dat operationele belangen van partijen worden geschaad en dat bijvoorbeeld dezelfde bronnen worden aangelopen. Dit leidt tot optimalisering van de mogelijkheden van het volledige inlichtingendomein ID, TOOI en TCI. In het afstemmingsoverleg ID-TOOI-TCI kan geconcludeerd worden dat een regionaal IOT onder voorzitterschap van of met medeweten van de LOV] wenselijk is. In het afstemmingsoverleg ID-TOOI-TCI kunnen onderwerpen aan de orde komen die gemeenschappelijk zijn bij alle partijen, zoals (inter)nationaal terrorisme, politiek activisme, extremisme en radicalisering.

3. Juridisch kader afstemmingsoverleg ID-TOOI-TCI

Voor de ID, TOOI en TCI is verschillende regelgeving geldend. Het Afstemmingsoverleg ID-TOOI-TCI vindt zijn juridische basis in de Wiv2002/2017 en de Wet Politiegegevens en kan worden afgeleid uit de Instellingsregeling Afstemmingsoverleg Terrorismebestrijding.

Het delen van AIVD-informatie tussen het WIV- en het OO- cq TCI-domein kent beperkingen vanwege het gesloten verstrekkingenregime van de Wiv2002/2017. De ID verricht werkzaamheden voor de AIVD op basis van artikel 60 en 62 Wiv2002/91 en 94 Wiv2017. De waarborgen rondom het kennisnemen van (staatsgeheime) AIVD-informatie zijn vastgelegd in de artikelen 85 en 86 Wiv2002/135 en 136 Wiv2017 waarin de geheimhouding is geregeld. In art. 85 Wiv2002/135 Wiv2017 staat: "... een ieder die betrokken is bij de uitvoering van deze wet en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, (is) verplicht tot geheimhouding..." Artikel 86 Wiv2002/136 Wiv2017 regelt de omstandigheden waaronder de geheimhouding niet geldt.

Art. 85 Wiv2002/135 Wiv2017 biedt ruimte voor een periodiek afstemmingsoverleg ID-TOOI-TCI onder het Wiv-regime van geheimhouding. Zo staat in de Memorie van Toelichting (MvT) bij art. 85 Wiv2002 vermeld dat "het heel wel denkbaar is dat ook andere ambtenaren dan zij die direct betrokken zijn bij de werkzaamheden van een dienst de beschikking krijgen over gegevens, waarvan de geheimhouding om redenen van staatsveiligheid van essentieel belang is. Voor zover het om die gegevens gaat, geldt ook ten aanzien van hen de (...) geheimhoudingsverplichting." (Kamerstukken II, 1981/82 17 363, nr. 3, p. 13 (MvT)). Daarnaast gelden onverkort de principes en regels voor bronbescherming voor alle partijen, de derde-partijregel voor met name internationale informatie en het GAZO-principe (Geen Aktie Zonder Overleg).

Voor de TCI en TOOI geldt ingevolge artikel 17 Wet politiegegevens in verband met artikel 17 en 62 Wiv2002/39 en 94 Wiv2017 dat zij van gegevens die voor een dienst van belang kunnen zijn mededeling doen.

Deze gegevens zullen veelal de rubricering politie (zeer) geheim hebben en bronafscherming geldt hier eveneens onverkort. Deze gegevens kunnen worden gedeeld in dit vertrouwelijk overleg indien dit in het belang van de dienst is.

4. Voorwaarden afstemmingsoverleg ID-TOOI-TCI

Het overleg dient plaats te vinden op regionaal niveau in verband met het casuïstische karakter hiervan en in verband met het "need to know"-principe. Diverse risico's spelen daarbij een rol, waaronder bronbescherming, bescherming van de MO's van betrokken partijen, het doorkruisen van opsporingsonderzoeken, het in acht nemen van de geheimhouding en de eventuele verantwoording die in rechtszaken zou kunnen moeten worden afgelegd. In dit verband dient de geheimhoudingsplicht art. 85 Wiv2002/135 Wiv2017 dan ook scherp in de gaten te worden gehouden en gelden voor het overleg de volgende voorwaarden:

a. Gezag

Omdat het overleg ook kan gaan over staatsgeheime informatie afkomstig uit het Wiv-domein gebeurt het overleg onder gezag van de AIVD. De CTIVD is dan ook bevoegd toezicht te houden. Voor wat betreft het delen van TCI politiegegevens en werkzaamheden uitgevoerd door een TCI, gebeurt dit onder gezag van het Openbaar Ministerie, in casu de CI-officier van justitie. Voor de TOOI-informatiedeling en werkzaamheden is de burgemeester het bevoegd gezag.

b. Welke informatie en hoe te delen

Met betrekking tot broninformatie gelden de stringente regels voor bronbescherming. Voor de ID/AIVD geldt bijvoorbeeld de wettelijke verplichting van art. 15 Wiv2002/23 Wiv2017 en zal zo nodig ruggenspraak moeten plaatsvinden. Indien slechts twee van de drie teams (ID, TOOI, TCI) in een concreet geval (mogelijke) raakvlakken zien voeren zij daarover zo nodig bilateraal overleg.

Uitgangspunt is dat alleen die informatie wordt gedeeld, die gezien het doel van het overleg noodzakelijk is, waarbij voorts de beperking geldt dat dit informatie betreft die lokaal van belang kan zijn. ^{5.1.2.d}

Indien blijkt dat er een noodzaak bestaat dat een van de partijen handelend dient op te treden, zal de informatie via de geëigende weg worden gedeeld. Bijvoorbeeld via een ambtsbericht ex art. 38 Wiv2002/66 Wiv2017 als het AIVD-informatie betreft en via de art.62 Wiv2002/94 Wiv 2017-route als het om informatie gaat ten behoeve van de taakuitvoering van de AIVD. In geval van acute levensrisico's, andere urgentie, (voorspelbare) publicitaire en/of politieke aandacht, gevoeligheid/bijzonderheid van de zaak of een politiek-bestuurlijk afbreukrisico vindt escalatie plaats zoals onder g. staat vermeld.

c. Deelnemers

Om de hiervoor beschreven risico's te minimaliseren en omdat er sprake kan zijn van het delen van gevoelige en (staats)geheime informatie, dient dit overleg binnen een zeer beperkte groep personen plaats te vinden. Vaste deelnemers zijn de Teamchef ID en/of diens plaatsvervanger, de Teamchef Inwinning en/of diens plaatsvervanger, de coördinator TCI en de coördinator TOOI. Het overleg staat onder leiding van een teamchef ID of teamchef Inwinning. De CI-officier van justitie en/of het sectorhoofd DRIO/DLIO kan ook deelnemen aan het overleg. Desgewenst en per geval kunnen materiedeskundigen (die niet op zaaksniveau in de opsporing werkzaam mogen zijn) en/of kan juridische ondersteuning aanschrijven, die eveneens zullen zijn gehouden aan de in art. 85 Wiv2002/135 Wiv 2017 vermelde geheimhoudingsplicht.

d. Locatie

Binnen de beveiligde art. 60 Wiv2002/91 Wiv2017-ruimte van een ID, aangezien ook geheime informatie op basis van de Wiv besproken kan worden.

e. Vastlegging uitwisseling informatie

Er dient nauwkeurig in een verslag te worden vastgelegd welke informatie bij het betreffende overleg is besproken, gebruikmakend van operatienamen e.d. om brongegevens af te schermen. De ID verzorgt de verslaglegging, die Stg GEHEIM dient te worden gerubriceerd. Dit verslag dient binnen de ID-ruimte te blijven en dient daar bewaard te worden. Van belang is dat geen vermenging plaatsvindt van inlichtingen- en opsporingsonderzoeken (of de schijn hiervan wordt gewekt) met alle mogelijke juridische consequenties in een later stadium.

f. Frequentie

Uitgangspunt is dat het eenmaal per 14 dagen (en zo nodig ad hoc) afstemmingsoverleg plaatsvindt tussen de ID, TOOI en TCI.

g. Escalatie

Indien in het afstemmingsoverleg ID-TOOI-TCI onduidelijkheid bestaat of niet tot eenduidige oordeelsvorming kan worden gekomen over het delen van informatie en in de onder b vermelde gevallen vindt escalatie in de verticale politielijn (in de art. 60 Wiv2002/91 Wiv2017-lijn indien het mede WIV-informatie betreft) en het lokale OM en/of de verticale AIVD-lijn (unithoofd of directeur) plaats. Zo nodig wordt de LOVJ Terrorismebestrijding geraadpleegd (en de CI officier van justitie) en kan besloten worden tot bespreking in een (ad hoc) regionaal AOT of IOT.

5.12.e

Aldus overeengekomen te Zoetermeer op 22 augustus 2017.

Portefeuillehouder Intelligence van
de Nationale Politie

dhr. P.J. Aalbersberg

Directeur Inlichtingen van de Algemene
Inlichtingen- en Veiligheidsdienst

5.12.e

dhr. J.R. Twiss Quarles Van Ufford